

Гибралтарскиятъ протокъ отдѣля Европа отъ Африка и съединява Срѣдиземно море съ Атлантическия океанъ. Той се намира между Южна Испания и африканската страна Мароко. Въ най-тѣсната си частъ протокътъ е широкъ само 13·5 клм.; дълбокъ е до 320 м., а е дълъгъ 65 клм. Брѣговетѣ му се пазятъ отъ две крепости: Гибралтаръ (на испанския брѣгъ) и Цеута (на африканския брѣгъ). Отъ тѣзи две крепости много по-голѣма важностъ има Гибралтаръ. Скалитѣ, които заграждатъ Гибралтарския протокъ, въ старо време се наричали „Херкулесови стълбове“ и се смѣтали за край на свѣта. Споредъ преданието, тѣ били разсѣчени отъ Херкулеса.

Гибралтарскиятъ протокъ е служилъ за морски пжтъ още на старитѣ финикийци. Финикийскитѣ моряци минавали презъ него и отивали въ днешна Англия за калай и край брѣговетѣ на Балтийско море за кехлибаръ.

Първи оценили голѣмото значение на Гибралтаръ арабитѣ. Поради това, при завладяването на Испания презъ VIII вѣкъ, тѣ изградили надъ Гибралтарската скала силна крепостъ. Крепостъта била наречена Джебелъ-теръ (земя на Джебелъ), по името на тѣхния предводителъ. Чрезъ постепенно измѣнение на това име се получило днешното название Гибралтаръ.

Испанцитѣ на два пжти отнемали отъ арабитѣ тази крепостъ — скала, която представя най-южния край на страната имъ. Вториятъ пжтъ тѣ успѣли да я овладѣятъ за дълго време. Обаче упадъкътъ на испанската сила се отразилъ и на Гибралтаръ. Въ началото на 18-ия вѣкъ англичанитѣ изпратили срещу него много бойни параходи и успѣли да го завладѣятъ. Така, господарь на този голѣмъ морски кръстопжтъ станала Англия.

Испанцитѣ, подпомагани често пжти отъ свои съюзници, напраздно се опитвали да си възвърнатъ Гибралтаръ. Гибралтарската крепостъ устоявала на всички